

Przedmiot do wyboru - Literatura staronordycka w badaniach historycznych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Przedmiot do wyboru - Literatura staronordycka w badaniach historycznych
Kod przedmiotu	08.3-WH-EP-PDW - LS- 19
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Maciej Lubik

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnymi rodzajami i gatunkami literatury staronordyckiej oraz możliwościami jej wykorzystania w badaniach historycznych.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

1. Tło historyczne – Islandia od okresu kolonizacji do utraty autonomii (IX-XIII w.).
2. Sagi – zagadnienia wstępne, wymiar historiograficzny.
3. Sagi o Islandczykach (*Íslendingas guðr*.
4. Sagi królewskie (*Konungas guðr*.
5. Sagi królewskie – zajęcia warsztatowe.
6. *Þættir* – krótkie formy narracyjne; sagi współczesne (*Samtiðasögur*).
7. Sagi biskupie (*Biskupas guðr*; sagi rycerskie (*Riddaras guðr*.
8. Sagi legendarne (*Fornaldars guðr*; żywoty świętych i poezja hagiograficzna w średniowiecznej Islandii.
9. Charakterystyka poezji skaldów (I).
10. Charakterystyka poezji skaldów (II).
11. Ideowe tło poezji skaldów.

Metody kształcenia

dyskusja, praca z tekstem

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Brak zdefiniowanych efektów			

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie minimum 3 punktów za aktywny udział w zajęciach. Skala ocen:

0-2 pkt. – niedostateczny

3 pkt. – dostateczny

4 pkt. – dostateczny plus

5 pkt. – dobry

6 pkt. – dobry plus

>6 pkt. – bardzo dobry

Studenci, którzy nie uzyskali minimalnej wymaganej liczby punktów zobowiązani są do zaliczenia kolokwium.

Literatura podstawowa

Morawiec J., *Między poezją a polityką. Rozgrywki polityczne w Skandynawii XI wieku w świetle poezji ówczesnych skaldów*, Katowice 2016

Morawiec J., Neubauer Ł. (red.), *Sagi islandzkie. Zarys dziejów literatury staronordyckiej*, Warszawa 2015

Schlauch M., *Stare sagi islandzkie*, Warszawa 1976

Literatura uzupełniająca

Edda poetycka, red. A. Załuska-Strömberg, Wrocław 1986

Edda: to jest Księga religii dawnych Skandynawii mieszkańców, red. J. Lelewel, Wilno 1828

Foot P.G., Wilson D.M., *Wikingowie*, Warszawa 1975

Forte A., Oram R., Pedersen F., *Państwa Wikingów. Wiek IX-XI*, Warszawa 2010

Koczy L., *Polska i Skandynawia za pierwszych Piastów*, Oświęcim 2016

Krysztosiak M., *Przewodnik po literaturach skandynawskich*, Poznań 2000

Kulesza P., *Normanowie a chrześcijaństwo. Recepcja nowej wiary w Skandynawii w IX i X wieku*, Wrocław – Racibórz 2007

Labuda G., *Fragmenty dziejów Słowiańszczyzny zachodniej*, Poznań 2002

Labuda G., *Źródła, sagi i legendy do najdawniejszych dziejów Polski*, Warszawa 1960.

Leciejewicz L., *Normanowie*, Wrocław 1979

Malinowski Ł., *Heros i Łotr. Pogański wojownik w średniowiecznej literaturze Islandii*, Warszawa 2017

Morawiec J., *Chrzystianizacja Skandynawii*, [w:] J. Dobosz, J. Strzelczyk, M. Matla (red.), *Chrzystianizacja „Młodszej Europy”*, Poznań 2017, s. 41-54

Morawiec J., *Dlaczego Magnus Dobry najechał w 1043 roku Wolin?*, [w:] M. Bogacki, M. Franz, Z. Pilarczyk (red.), *Religia ludów Morza Bałtyckiego. Stosunki polsko – duńskie w dziejach*, Toruń 2010, s. 121-145

Morawiec J., *Ekskluzywni wojownicy – elitarny wymiar legendy o Jomswikingach*, [w:] Marian Rębkowski (red.), *Wolińskie Spotkania Mediewistyczne I. Ekskluzywne życie – dostojny pochówek w kręgu kultury elitarnej wieków średnich*, Wolin 2011, s. 87-110

Morawiec J., *Harald Sinozęby – król Danii i jego polityka norweska w poematach skaldów*, „Średniowiecze polskie i powszechne”, 4, 2007, s. 51-73

Morawiec J., *Knut Wielki. Król Anglii, Danii i Norwegii (ok. 995-1035)*, Kraków 2013

Morawiec J., *Kontakty Olafa Tryggvasona z Jomsborgiem – pomiędzy legendą a historyczną rzeczywistością*, „Średniowiecze Polskie i Powszechne”, 1(5), 2009, s. 19-42

Morawiec J., *Norwegia. Początki Państw*, Poznań 2017

Morawiec J., *Wojna Magnusa Dobrego ze Swenem Ulfssonem o rządy w Danii (1042-1047) w świetle źródeł pisanych i numizmatycznych*, „Magazyn Numizmatyczny”, 36, 2008, s. 26-50

Morawiec J., *Wolin w średniowiecznej tradycji skandynawskiej*, Kraków 2010

Morawiec J., Urbańczyk P., *Legendarny wymiar bitwy pod Svoldr z 1000 r.*, [w:] J.M. Piskorski (red.), *Wojna, pamięć, tożsamość. O bitwach i mitach bitewnych*, Warszawa 2012, s. 201-211, 391-392

Moździoch S., Stanisławski B., Wiszewski P. (red.), *Scandinavian Culture in Medieval Poland*, Wrocław 2013

Oddr Snorrason, *Saga o Olafie Tryggvasonie*, red. A. Waško, Kraków 2013

Opowieść o Sörlim albo Saga o Hedinie i Högnim, red. R. Leśniakiewicz-Drzymała, Sandomierz 2016

Piekarczyk S., *Mitologia germańska*, Warszawa 1979

Rey-Radlińska M., *Ku poetyce þáttr*, Kraków 2020

Roesdahl E., *Historia Wikingów*, Gdańsk 2001

Ros J., *Heroje Północy*, Warszawa 1969

Rutkowski R., *Norweska kronika Mnicha Teodoryka. Północna tradycja historyczna wprowadzona w nurt dziejów powszechnych (koniec XII wieku)*, Toruń 2019

Saga o Egilu, red. A. Załuska-Strömberg, Poznań 1974

Saga o Gislim wyjętym spod prawa i inne sagi islandzkie, red. A. Górski, Warszawa 1931

Saga o Grenlandczykach. Saga o Eryku Rudym. Wikingowie na Grenlandii i w Ameryce, red. A. Waško, Kraków 2006

Saga o Gunnlaugu Wężowym Języku, red. A. Załuska-Strömberg, Wrocław 1968

Saga o Hallfredzie skaldzie kłopotliwym, red. J. Morawiec, Wrocław 2011

Saga o Njalu, red. A. Załuska-Strömberg, Poznań 1968

Saga o Viga-Glumie, red. Ł. Malinowski, Sandomierz 2010

Saga o Völsungach, red. R. Leśniakiewicz, Sandomierz 2013

Saga rodu z Laxdal, red. A. Załuska-Strömberg, Poznań 1973

Sagi islandzkie, red. A. Górski, Warszawa 1960

Słupecki L.P., *Mitologia skandynawska w epoce Wikingów*, Kraków 2003

Stieblin-Kamiński M., *Ze świata sag*, Warszawa 1982

Urbańczyk P., *Bliskie spotkania wikingów*, Wodzisław Śląski 2014

Urbańczyk P., *Zdobycy północnego Atlantyku*, Toruń 2012

Źródła skandynawskie i anglosaskie do dziejów słowiańszczyzny, red. G. Labuda, Warszawa 1961

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marcei Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2022 11:43)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ